การวิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีการเล่าเรื่องรายการโทรทัศน์แบบเตือนภัย รายการ "เฉียด"

นางสาว สุจินดา ประสงค์ตันสกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2540

> ISBN 974 - 638 - 235 - 7 ลิบสิทธิ์บองบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF CONTENTS AND NARRATIVE STRATEGY OF TELEVISION WARNING PROGRAM "CHIAD"

Miss Suchinda Prasongtunskul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1997

ISBN 974 - 638 - 235 - 7

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีการเล่าเรื่องราขการโทรทัศน์แบบ		
	เตือนกับราชการ "เฉียค"		
โคย	นางสาวสุจินคา ประสงค์ตันสกุล		
ภาควิชา	การสื่อสารมวลชน		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกริกเกียรติ พันธุ์พิพัฒน์		
บัณฑิตวิทยา	ลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ		
ศึกษาตามหลักสูตรปร	ริญญามหาบัณฑิต		
	(สาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุติวงส์)		
คณะกรรมการสอบวิเ	ทยานิพนธ์		
	ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์ คร. กาญจนา แก้วเทพ)		
	อาจารย์ที่ปรึกษา (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกริกเกียรติ พันธุ์พิพัฒน์)		

(อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว)

Am /พฮันกุฐ กรรมการ

พิมพ์ตับฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

สุจินดา ประสงค์ตันสกุล : การวิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีการเล่าเรื่องรายการโทรทัศน์ แบบเตือนภัยรายการ "เฉียด" (AN ANALYSIS OF CONTENTS AND NARRATIVE STRATEGY OF TELEVISION WARNING PROGRAM "CHIAD") อ.ที่ปรึกษา : ผศ. เกริกเกียรติ พันธุ์ที่พัฒน์, 130 หน้า. ISBN 974-638-235-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ เนื้อหารายการโทรทัศน์ "เฉียด" ในแง่การทำ
หน้าที่ของสื่อมวลชน และวิเคราะห์วิธีการเล่าเรื่องว่าสอดคล้องกับการทำหน้าที่ดังกล่าวหรือไม่ ตลอด
จนสำรวจและประมวลผลกระทบในด้านบวกและด้านลบของรายการในแง่ของประโยชน์ ความวิตกเกิน
จริง และการนำ เสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อคนร้าย ข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมวิดีโอ
เทปรายการเฉียด และสำ เนาบทโทรทัศน์รายการในปี พ.ศ. 2538 และการสัมภาษณ์ผู้ชมรายการและ
เจ้าหน้าที่ตำรวจ และนำมาวิเคราะห์โดยการใช้แนวคิดเรื่องการคัดเลือกประเด็นเพื่อพิจารณาทฤษฎี
การเล่าเรื่อง และแนวคิดเรื่องผลกระทบที่มีต่อผู้รับสาร โดยได้รับผลการวิจัยดังนี้คือ

- 1. รายการโทรทัศน์เฉียด ได้ทำหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนเตือนภัย ุ คลถึงภัยต่าง ๆ ที่เกิด ขึ้นในสังคม โดยให้ความสำคัญกับภัยอุบัติเหตุมากที่สุด ตามด้วยภัยชิงทรัพย์ ภัยทำร้ายร่างกาย ภัยทางเพศ และภัยอื่น ๆ โดยลักษณะของเนื้อหาที่นำเสนอจะเป็นการเตือนสติบุคคลให้ระมัดระวังต่อภัย ต่าง ๆ และเน้นที่วิธีการจัดการกับภัยที่ประสบมากกว่าการป้องกัน
- 2. วิธีการเล่าเรื่องได้เน้นถึงความสนุกสนานตื่นเต้นของช่วงการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ซึ่ง เป็นจุดสุดยอดของรายการมากกว่าการนำเสนอวิธีการบ้องกันภัย
- 3. ในต้านผลกระทบจากการดูรายการ พบว่าประโยชน์ที่คนดูได้รับจะเป็นเพียงการได้รับรู้ ถึงเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม แต่มิได้เป็นประโยชน์เพื่อการป้องกันแต่อย่างใด และในแง่ การสร้างความวิตกกังวล พบว่า จะมีผลต่อบุคคลที่มีความระมัดระวังต่อภัยต่าง ๆ อยู่แล้ว สำหรับการนำ เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการคนร้าย จะเป็นประโยชน์ต่อคนดูมากกว่าการที่คนร้ายนำไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากทางรายการมิได้นำเสนอรายละเอียดที่ชัดเจน

ในฐานะสื่อมวลชน รายการโทรทัศน์เฉียด จึงเป็นรายการเตือนภัยในรูปแบบที่นำเสนอ เรื่องราวประสบการณ์จริงผ่านมุมมองของผู้ประสบภัย โดยวิธีการเล่าเรื่องที่เน้นความที่นเต้น น่าติด ตามเช่นเดียวกับรูปแบบของละครแนวลึกลับที่นเต้น ประโยชน์ที่ได้รับจากรายการจึงเป็นเรื่องของการ เผชิญหน้ากับเหตุการณ์มากกว่าการป้องกันภัย

กาดา๊หา	การสื่อสารมวลชน	ลายมือชื่อนิสิต) VE HINDA A
	การสื่อสารมวลชน	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา		ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

สมพัตยอยับบทลัดย่อวิทยาบิพบธ์กายใบอรอยุลยเล ซนล็ย เล่

##C851216 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD : CONTENTS/NARRATIVE STRATEGY/WARNING PROGRAM

SUCHINDA PRASONGTUNSKUL: AN ANALYSIS OF CONTENTS AND NARRATIVE STRATEGY OF TELEVISION WARNING PROGRAM "CHIAD". THESIS ADVISOR: ASST.PROF. GRIRGGIAT PUNPIPUTT. 130 PP. ISBN 974-638-235-7.

This study aims to analyze the contents of the television program "Chiad" to find out whether the narrative strategy employed corresponds with the role as a mass media. In addition, a survey is conducted and concluded on the positive and negative impact of the program in the aspects of benefit, exaggerated anxiety and information that could be advantageous to the culprits. The data gathered from the videotapes and the scripts of the program that were broadcast during 1995, and from the interviews with viewers and police officers, is analyzed under the concepts of the agenda setting, the narrative theory and the impact on recipients of the message. The finding are as follows:

- 1. The television program "Chiad" plays the role of mass media in warning viewers of various dangers in our society. Accident is given the first priority, followed by robbery, assult, sexual abuse and general violatious respectively. The program content aims to warn viewers of potential dangers, and focuses on handling such situations rather than suggesting preventive measures.
- 2. The narrative strategy accents the thrill of the incident, which is the climax of the program, instead of offering preventive measures.
- 3. Regarding the impact of the program, the benefit gained by viewers is limited to the viewers being informed of the incident that had happened which does not proved to be beneficial in terms of prevention. As for creating the exaggerated anxiety, the study shows that the program has an impact on already cautious viewers. In addition, the presentation of the crimes in the program is more beneficial to the viewers than the culprints since the presentation does not provide explicit details.

As a mass media, "Chiad" is a television warning program that presents first-hand experience of the victims, using the narrative strategy which highlights the exicitement in the same fashion as television thrillers. The benefit obtained from the program is how to handle the situation rather than preventing it.

ภาควิชา	การสื่อสารมวลชน	ลายมือชื่อนิสิต ริบย์ HINDA P
สาขาวิชา	การสื่อสารมวลชน	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 💯 👢
ปีการศึกษา	2 54 0	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จกุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือของผู้ช่วยศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พันธุ์พิพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์สุภาพร โพธิ์แก้ว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ คร. กาญจนา แก้วเทพ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาเสียสละเวลาให้ คำปรึกษาตลอดระยะเวลาของการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณบุคคลและองค์กรที่ได้ให้ความกรุณาในเรื่องข้อมูลและการให้สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ ห้องสมุคและภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ ตลอคจนบุคคลต่างๆ ที่ช่วยเหลือในการ ประสานงาน เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัยชิ้นนี้

ที่ลืมมิได้คือ การให้การสนับสนุนด้านการศึกษาจากบริษัท 3เอ็ม ประเทศไทย จำกัด และที่ สำคัญเพื่อนและพี่ผู้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้เสมอมา คุณบุษบา คุณสหัทธยา คุณราศรี คุณ วนิคา รวมถึงคุณย่าเจียน ครอบครัวประสงค์ และครอบครัวเรื่องกิจ

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิคาผู้วางรากฐานการสึกษาให้แก่ผู้วิจัย พี่ชายและพี่สาวผู้ สานต่อความตั้งใจของบิคาผู้ล่วงลับไปแล้ว ตลอคจนมารคาและน้องสาวผู้เป็นกำลังใจคอยดูแลทุกข์สุข และสนับสนุนผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

บทคัค	ย่อภาษาไทย	. 1
บทคัค	ย่อภาษาอังกฤษ	. จ
กิตติก	รรมประกาศ	Д.
สารบั	Ų	. V
บทที่		
1	ที่มาและความสำคัญของปัญหา	. 1
	1.1 ปัญหานำวิจัย	. 5
	1.2 วัตถุประสงค์	. 5
	1.3 ขอบเขตการวิจัย	. 5
	1.4 นิยามศัพท์	. 5
2	แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	. 7
	2.1 แนวคิดเรื่องการคัดเลือกประเด็น (Agenda Setting)	. 7
	2.2 แนวคิดทฤษฎีการเล่าเรื่อง (Narrative Theory)	10
	2.3 แนวคิดเรื่องผลกระทบที่มีต่อผู้รับสาร	13
3	ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	16
	3.1 แหล่งข้อมูล	16
	3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	16
	3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	17
4	เนื้อหารายการ โทรทัศน์ "เฉียค"	18
	4.1 ประเภทเนื้อหาในรายการเฉียด	18
	4.2 รายละเอียคเนื้อหากับอุบัติเหตุ	25
	4.3 รายละเอียคเนื้อหากับชิงทรัพย์	38
	4.4 รายละเอียคเนื้อหาภัยถูกทำร้ายร่างกาย	49
	4.5 รายละเอียคเนื้อหาภัยทางเพศ	53
	4.6 รายละเอียคเนื้อหาภัยอื่นๆ	61

สารบัญ (ต่อ)

		a
9 1	9.1	9.3
u	-71	96

5	การเล่าเรื่อง	69
	5.1 ผู้ร่วมรายการ (Participant)	69
	5.2 17a1 (Time)	83
	5.3 การกำหนคช่วงเวลา (Schedule)	86
6	ผลการสำรวจและประมวลผลกระทบในค้านบวกและค้านลบของรายการ	90
	6.1 ประโยชน์ที่ได้จากการคูรายการ	90
	6.2 ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้น	92
	6.3 การนำเสนอข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่คนร้าย	9 ²
7	สรุปผลการวิเคราะห์ อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	94
	7.1 สรุปผลการวิเคราะห์	94
	7.2 การวิเคราะห์เนื้อหารายการโทรทัศน์เฉียค	94
	7.3 อภิปรายผล	104
	7.4 ข้อจำกัดในงานวิจัย	105
	7.5 ข้อเสนอแนะ	106
รายก	ารอ้างอิง	107
ภาคผ	พนวก	108
	ภาคผนวก ก	108
	ภาคผนวก ข	112
	ภาคผนวก ค	127
	ภาคผนวก ง	129
م اح م	วล มา าดผากับ	13(